

Doorpakken!

Interview met wethouder Renske Helmer

Een onderwijsconferentie in 2015 is de aanleiding geweest om in Nijmegen allerlei initiatieven te starten ook op het gebied van bewegen. Nu de stad ook nog Nationale Onderwijsstad 2017-2018 is geworden vond de redactie het tijd om eens na te gaan wat er daar gebeurt. De gesprekspartner kennen we van de verkiezing van de Sportiefste school.

TEKST HANS DIJKHOFF

Je loopt het stadhuis van Nijmegen binnen door een moderne gevel en komt via enkele gangen in het oude deel waarvan de eerste gebouwen teruggaan tot in de veertiende eeuw. Daar bevindt zich de kamer van Renske Helmer-Englebert, sinds 2014 wethouder van onder andere onderwijs en sport. Met haar wisselen we van gedachte over de ambities van Nijmegen en kansen op allerlei gebieden die gelijk behoren te zijn voor iedereen. Een geanimeerd gesprek met een bevlogen wethouder.

Nijmegen is Nationale Onderwijsstad 2017/18. Dat is een mooie titel. Hoe kom je daar aan?

“Omdat wij al jarenlang doen aan kansengelijkheid. Het thema dit jaar was ‘Gelijke kansen’. Een journalist die hier op onderzoek was constateerde dat we heel veel projecten hadden met dat thema en die zei dat we mee moesten dingen. We hebben een bidbook gemaakt en toen bleek dat we heel veel doen om kinderen een gelijke kans te geven. Het is helaas nog steeds zo dat kinderen die voor een dubbeltje geboren worden minder kans hebben een rijksdaalder te worden. Daar doen we wat aan door in ketens samen te werken. Bijvoorbeeld van kinderopvang tot universiteit. We proberen te sturen op gemengde scholen omdat blijkt dat kinderen daar het best gedijen. En dan hebben we het niet alleen over kinderen aan de onderkant van de maatschappelijke ladder maar zeker ook voor hen aan de bovenkant. Voor hen is het goed kennis te maken met andere kant van de maatschappij. Daar leren ze een hoop van. Dat lukt daar waar de wijken zelf al gemengd zijn. Basisscholen dienen een afspiegeling van de wijk te zijn. Daarom proberen we ook meer wijken gemengd te maken. En daar vluchten steeds minder mensen de wijk uit.

Het komt dus voor dat een school vol is. We werken met plafonds en dat wordt gedragen door alle besturen, dat is niet iets van alleen de politiek. Hierbij speelt een rol dat we de besturen zelf verantwoordelijk hebben gemaakt voor de huisvesting. Ouders geven daarom een top 3 van favoriete scholen op. 98 procent van de kinderen wordt geplaatst op de school van de eerste keuze dus het systeem werkt goed.”

Het is helaas nog steeds zo dat kinderen die voor een dubbeltje geboren worden minder kans hebben een rijksdaalder te worden. Daar doen we wat aan door in ketens samen te werken

Project over kwaliteit van bewegen

Een van de redenen waarom dit interview plaatsvindt, is dat In Nijmegen is gestart met het indelen van kinderen naar het al aanwezige beginniveau en van daaruit te kijken of je ze nog beter kan laten worden. Er zitten dus kinderen bij elkaar van vmbo-t tot vwo en dat geeft een heel andere dynamiek. Het voordeel hiervan is vooral voor de kinderen die wat minder motorisch vaardig zijn. Ze zijn geen muurbloempjes meer. Ze durven meer omdat ze niet ondersneeuwen. Op die manier komen ze meer aan bewegen toe. Ik ben trots op de samenwerking met de HAN en Sport en Beweging. We onderzoeken of we met deze structuur de kinderen meer aan het bewegen en sporten krijgen. Wat ik het mooie van dit project vind is dat we vanaf de brugklas

▲ *Actief tijdens het werk*

kinderen naar niveau opsplitsen. Daar heeft natuurlijk voordelen maar daardoor komen ze minder met elkaar in aanraking. Juist door dit project gebeurt dit weer wel. Ik ben zeer benieuwd naar de uitkomsten.

Overigens moeten we ook blijven focussen op die goede sporter en op het feit dat in een team de een beter is dan de andere. Daar moet je ook mee om kunnen gaan. Als we hiermee het aantal sporters buiten school om kunnen verhogen dan ben ik zeer blij."

De grondslag voor dit project is de bewegingsagenda van de gemeente geweest. Op basis daarvan zijn de kinderen ingedeeld. In 2015 heeft Nijmegen een onderwijsconferentie

georganiseerd en daar zijn dit soort projecten een uitvloeisel van. Zo ook de recordpoging bewegend leren waaraan kinderen van de opvang tot aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen hebben meegedaan 6739 in totaal. "Ik heb altijd gezegd dat het een én-énverhaal is. Want dit soort dingen moet niet in de plaats komen van bewegingsonderwijs. Wel is het zo dat leerlingen op school daar twee of drie uur van hebben en de rest zitten ze. Wat is er nu mooier dan de onrust van kinderen om te zetten in bewegend leren. Een voorbeeld is een wiskundedocent die voor aanvang van zijn les met de leerlingen even buiten gaat lopen. Het rendement is veel hoger.

Over de inzet van vakdocenten LO

Er zijn geen vakleerkrachten op alle scholen in Nijmegen. Primair is dat de verantwoordelijkheid van de besturen. Wat de gemeente wel heeft gedaan, is een vakleerkracht op de achterstandsscholen aanstellen waarna de scholen die over mogen nemen. Dat zien we dan niet altijd opgepakt worden. Helaas is dat een centenkwesie.

"We hebben als gemeente formeel geen invloed op het inzetten van vakdocenten lichamelijke opvoeding. Dit is het schoolbestuur en/of de schooldirecteur."

Over de rol van de ALO (HAN)

Er zijn meerdere stagiaires en bewegeteams actief binnen het Nijmeegse onderwijs. Daarbij draait er een pilot in de wijk Hatert. Hier wordt onderwijs gegeven binnen de schoolse context. Dit betekent dat de docent van de ALO actief lesgeeft aan zijn studenten in de praktijk. (hier werken ook twee vakleerkrachten van bureau Sportservice).

De HAN was ook partner bij de organisatie van de Nationale onderwijsweek.

Zwemmen

In 2012 is het schoolzwemmen afgeschaft. Tegelijkertijd is er een schoolfonds opgericht waar minder draagkrachtige ouders een financiële bijdrage kunnen krijgen voor zwemlessen voor hun kind. "Toen ik wethouder werd, bleek dat het fonds niet op ging terwijl het aantal kinderen met een zwemdiploma daalde. Dan klopt er iets niet. Omdat in het coalitieakkoord was opgenomen dat 100% van de schoolverlaters een zwemdiploma moest hebben zijn we gestart met interventies. We praatten met de ouders, maakten afspraken met zwemscholen; kortom we deden er alles aan om meer kinderen aan een diploma te helpen. En dat is gelukt.

We hebben nu meer kinderen met een zwemdiploma dan ten tijde van het schoolzwemmen. We hebben het fonds moeten opkrikken. Het mooie is dat nu ook het speciaal onderwijs is aangehaakt en de vluchtelingenopvang. We hebben ontdekt dat er in sommige brugklassen nog kinderen zitten zonder diploma. Daar hebben we het fonds nu ook voor opengesteld. Kinderen die niet kunnen zwemmen hebben 's zomers grote schaamte om met hun vriendjes op pad te gaan. Je kunt zeggen dat het de verantwoordelijkheid is van de ouders zelf maar we zijn een heel waterrijk land en daar zal je als overheid ook mee moeten omgaan."

Kinderen die niet kunnen zwemmen hebben 's zomers grote schaamte om met hun vriendjes op pad te gaan

Sportiefste school

Vorig jaar werd de winnaar van de verkiezing van de Sportiefste basisschool van Nederland hier in Nijmegen gekozen. Nu is het de beurt aan de VO-scholen en dit jaar voor het eerst ook de beste VSO-school.

In haar rol als vertegenwoordiger van de stad zal de wethouder zeker weer aanwezig zijn bij dit evenement en niet alleen omdat het erbij

hoort maar omdat ze het ook erg belangrijk vindt. "We vinden het belangrijk te investeren in kinderen en wat bewegen betreft dat kinderen de ruimte moeten hebben voor die ontwikkeling."

Waar een onderwijsconferentie die in 2015 in Nijmegen is gehouden al niet goed voor is.

Wethouder privé

Renske zelf was op de middelbare school een gemiddelde leerling en doet nu zelf aan paardrijden. Die passie is overgeslagen naar een van de kinderen. Ook in dit gezin zijn de ouders aan het rijden om de kinderen naar hun sport te brengen.

Omdat ze geen fan is van veel stilzitten, heeft de wethouder een hometrainer waarop ze staand haar werk kan doen (zie foto). In het gesprek ging het ook veelvuldig over beweegtussendoortjes, bewegend leren enzovoort. Al die beweeginitiatieven zijn belangrijk en moeten, naast beter leren bewegen in de gymlessen, zeker worden toegepast. Hoe meer hoe beter. Een kritische noot is dat de gemeente Nijmegen meer regie zou kunnen nemen op het inzetten van vakleerkrachten, zeker op scholen voor openbaar onderwijs. Dat gebeurt in andere steden al wel, "maar daar gaan wij niet over", zegt Helmer.

Na het maken van de foto's nemen we afscheid. Het is duidelijk dat er in Nijmegen veel gebeurt en niet alleen op het gebied van bewegen. De stad is goed af met zo'n volksvertegenwoordiger.

Contact

hans.dijkhoff@kvlo.nl

Kernwoorden

interview, onderwijs, sport, schoolzwemmen